829/09

Den 19. oktober 2009 blev i sag nr. 75.662:

xxxxxxxxxx xxxxxxxx
xxxxxxxxxx xxxx xxxx
xxxx xxxxxxx x

mod

Industriens
Pensionsforsikring A/S
Nørre Farimagsgade 3
1364 København K

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikrede, der er omfattet af en kollektiv overenskomstbaseret arbejdsmarkedspensionsordning i Industriens Pensionsforsikring A/S, klager ved sin faglige repræsentant over selskabets rådgivning i forbindelse med overgang til hvilende medlemskab (fripolice).

Selskabet henviser til, at klageren er behørigt orienteret om konsekvenserne i forbindelse med overgang til hvilende medlemskab pr. 1/3 2005. Selskabet er af den opfattelse, at klagerens generelle erhvervsevne ikke var nedsat i dækningsberettigende grad forinden 1/3 2005.

Klagerens pensionsordning giver ret til præmiefritagelse, udbetaling af invalidepension samt børnepension, hvis den generelle erhvervsevnen som følge af sygdom eller ulykke nedsættes til under 1/3. Nedsættes den generelle erhvervsevne med mindst halvdelen, er der ret til en invalidesum. Ydelserne er - med undtagelse af børnepensionen - betinget af aktivt medlemskab.

Klageren, der er født i 1967 og udlært klejnsmed, blev optaget i pensionsordning pr. 1/8 2003. Den 15/1 2004 blev hun sygemeldt efter en svær hjerneblødning i højre hjernehalvdel.

Klageren blev straks indlagt på hospitalet og coilbehandlet den 16/1 2004 (ikke operativ behandling med indlæggelse af platinspiraler op i udposningen). Af indlæggelsesjournalen fremgår bl.a.:

> "15.01.2004
> INDLAGT AKUT
> ANAMNESE
> 36-årig kvinde overflyttes fra R. Centralsygehus med subaraknoidal blødning.
> Patienten er i dag fører af bil, da hun pludselig bliver dårlig og falder forover. Patienten kører på en afstand af ca. 200 meter ud i rabatten og til sidst ned i grøften. Der ses minimal skade på bilen. Der er ikke udløst air-bag, og 2 børn på bagsædet er ikke kommet til skade.
> Da Falck kommer frem, er patienten ukontaktbar, er sunket hen over rattet. Bringes efterfølgende til skadestuen, R. Centralsygehus, hvor patienten ved ankomsten scorer 5 i Glasgow-coma-score, men efterfølgende descendering til 3. Der beskrives lysstiv, forstørret pupil på højre side.
> Patienten intuberes efterfølgende og gennemgåes via traume-protokollen.
> CT-skanning af cerebrum viser blod i subaraknoidal rummet, mest udtalt svarende til højre side. Der ses en mindre subdural bræmme temporalt på højre side, og der er let midtlinie-forskydning mod venstre af ventrikel-systemet.
> CT-skanning af thorax har vist minimalt pleura-ekssudat bilateralt.
> …
> **PLAN**
> Fortsætter respirator og ovennævnte sedering indtil neurokirurgisk plan."

Af indlæggelsesjournalen fremgår endvidere, at CT-scanningen påviste yderligere 3 små aneurismer (sækformede udposninger i hjernen) i venstre hjernehalvdel og én lille højresidig aneurisme; alle uegnede til behandling. Aneurismerne har dog senere vist sig at forblive uændret i størrelse, ligesom der ikke har været nytilkomne aneurismer.

Den 26/1 2004 blev klageren overflyttet til H. Neurocenter, afdeling "MEGET SVÆRT HJERNESKADEDE, VOKS" med henblik på genoptræning. Det fremgår bl.a. at journalen, at klageren fik nedlagt kørselsforbud i 6 måneder. I journalen hedder det i øvrigt:

> "29.01.2004
> TVÆRFAGLIG KONFERENCE:
> Der foreligger scoringer. EFA 99, FIM 123, RLAS 7, Barthel 100.
> Sammenholdt med den kliniske vurdering viser dette, at patientens status er god. Har dog problemer med visuel indlæring og i mindre grad sproglig indlæring. Endvidere generel hukommelsesproblemer, herunder retrograd amnesi. Der besluttes at der ikke er indikation for fortsat indlæggelse på 'meget svært afsnit', men vi vil i stedet kontakte primært Botræningsenheden mhp. snarlig overflytning."

I skrivelse af 10/2 2004 udbetalte selskabet engangssum ved kritisk sygdom, som følge af hjerneblødningen. I skrivelsen hedder det:

"**Udbetaling af engangssum ved kritisk sygdom**
Vi har nu behandlet din ansøgning om udbetaling på grund af kritisk sygdom. Du opfylder betingelserne for udbetaling.

Vi vedlægger derfor en check på 50.000,00 kr.

Beløbet er ikke skattepligtigt, så du skal ikke skrive det på din selvangivelse.

Du skal være opmærksom på, at beløbet som udgangspunkt ikke er beskyttet mod dine eventuelle kreditorer. Du kan beskytte beløbet ved at indsætte det på en særskilt bankkonto, hvor beløbet holdes adskilt fra din øvrige formue.

Sammen med dit ansøgningsskema fik du en pjece om kritisk sygdom og forsikringsbetingelserne for kritisk sygdom. Her kan du læse mere om en eventuel modregning i andre engangssummer fra Arbejdsmarkedspensionen.

Hvis du på et senere tidspunkt mister mindst halvdelen af din erhvervsevne varigt, er du velkommen til at kontakte os, for at søge om helbredsbetingede ydelser."

Klageren, der fortsat var sygemeldt, ophørte med lønudbetaling pr. 22/2 2004 uden at fratræde sin pensionsgivende stilling. Da pensionsindbetalingerne som følge heraf stoppede, overgik pensionsordning til bidragsfri dækning, hvilket selskabet i skrivelse i juni 2004 orienterede klageren om. Af skrivelsen fremgår bl.a.:

"Din arbejdsgiver … har oplyst, at du midlertidigt ikke får udbetalt løn, men stadig er ansat. Indbetalingen af bidrag til din Arbejdsmarkedspension er derfor stoppet fra den 22. februar 2004.

Du er nu bidragsfrit dækket.

At være bidragsfrit dækket betyder, at du bevarer retten til de forsikringsdækninger, du havde, lige inden indbetalingerne til Arbejdsmarkedspensionen ophørte. Du betaler ikke for denne dækning.

Du betaler dog for at være dækket af en eventuel invalidepension, børnepension, opsparingssikret alderssum, rateforsikring ved død og bidragsfritagelse, selvom der ikke bliver indbetalt bidrag for dig. Betalingen tages fra det opsparede beløb, og det betyder, at din alderspension bliver mindre i den bidragsfri dækningsperiode.

Hvis du fratræder hos [arbejdsgiveren] vil vi se på, hvor længe du har været bidragsfrit dækket."

I oktober 2004 tilskrev selskabet igen klageren, idet pensionsindbetalingerne fortsat ikke var genoptaget. I skrivelsen hedder det bl.a.:

"Bidragsfri dækning betyder, at du bevarer din ret til eventuelle forsikringsdækninger, selvom din arbejdsgiver ikke længere indbetalerpensionsbidrag til Industriens Pension. Betalingen for den bidragsfri dækning tages fra dit opsparede beløb, således at dine alderspensionsydelser bliver mindre.

Det fremgår af det Pensionsbevis, hvilke forsikringsdækninger du kan få ret til.

Du har nu følgende valgmuligheder:
- Du kan fortsætte som bidragsfrit dækket.
- Du kan blive selvbetaler nu. Det betyder, at du opretholder forsikringsdækningen og kan fortsætte opsparingen til alderspensionsydelserne. Hvis du ønsker at blive selvbetaler nu, får du her en blanket, som du kan sende til os.
- Du kan vente med at blive selvbetaler, til den bidragsfri dækning ophører. Hvis du vil vente med at blive selvbetaler, sender vi en ny blanket til dig, umiddelbart inden den bidragsfri dækning ophører.
- Du kan fravælge perioden med bidragsfri dækning og blive hvilende medlem. Det betyder, at dine gruppelivssummer og en eventuel invalidepension bortfalder, og at alderspensionsydelserne bliver nedsat. Samtidig betyder det, at du ikke senere kan vælge at blive selvbetaler. Ønsker du at blive hvilende medlem nu, beder vi dig ringe til os. Hvis du ikke er blevet omfattet af en anden pensionsordning, fraråder vi, at du bliver hvilende medlem.

Hvis du ikke foretager dig noget, fortsætter du uændret som bidragsfrit dækket."

I skrivelse dateret januar 2005 tilskrev selskabet på ny klageren og anførte heri:

"Hvilende medlem
Du bliver hvilende medlem den 1. marts 2005, fordi din bidragsfri dækning ophører på det tidspunkt.

Det betyder, at nogle af dine forsikringsdækninger bortfalder, mens andre bliver nedsat, fordi der ikke længere bliver betalt pensionsbidrag. Du er velkommen til at kontakte os, hvis du ønsker yderligere information om dine dækninger.

Du får et pensionsbevis, hvor du kan se de forsikringsdækninger, du kan få ret til som hvilende medlem.

Du kan vælge at betale pensionsbidrag for egen regning. På den måde kan du bevare retten til dine forsikringsdækninger og fortsætte opsparingen til din alderspension.

Hvis du ønsker at betale pensionsbidrag for egen regning, får du her en blanket, som vi beder dig sende til os inden den 28. februar 2005."

Klageren, der ikke reagerede på selskabets skrivelser, fortsatte herefter som bidragsfri dækket indtil 1/3 2005, hvorefter pensionsordningen blev omskrevet til fripolice uden ret til bl.a. invalidesum og invalidepension.

Efter genoptræningsforløb samt vellykket øjenoperation som følge af hjerneblødningen kom klageren i perioden 1/1 - 15/7 2005 i et intensivt optræningsforløb ved Hjerneskadecentret. Der var tale om en forrevalidering med henblik på afklaring af klagerens ar-

bejdsevne, og kommunen forlængede på den baggrund sygedagpengeudbetalingen ud over varighedsbegrænsningen.

I perioden 1/8 - 31/10 2005 var klageren via Hjerneskadecenteret i en ulønnet virksomhedspraktik 16 timer ugentligt på sin tidligere arbejdsplads. Af opfølgningssamtalen 28/4 2005 samt henvisningen til virksomhedspraktikken fremgår bl.a.:

> "Virksomhedspraktikken drejer sig om at afprøve arbejdsevnen efter [klageren] blev ramt af en hjerneblødning d. 15.01.04, hvorefter der bl.a. er foregået et træningsforløb på Hjerneskadecentret i perioden januar-juli 2005.
>
> Optræningsforløbet ved Hjerneskadecentret efterfølges af 6 -12 mdrs. opfølgning, herunder etablering og opfølgning af arbejdspraktik og/eller uddannelsesforløb.
>
> Der er under optræningen på Hjerneskadecentret påvist følgende mht. [klagerens] ressourcer og følgevirkninger, som man bør have kendskab til i forbindelse med arbejdspraktikken: [klageren] har overordnet set helt klart ressourcer både hvad angår tænkning, fysisk og praktisk formåen.
> Følgevirkningerne efter hjerneblødningen viser i *fysisk* henseende, at der er nedsat udholdenhed og tendens til udtrætning, men ellers normal fysisk formåen. Vedrørende *tænkningen* er der problemer med at bevare overblikket. Det viser sig i form af besvær med at holde flere bolde i luften samtidigt - især under tidspres, mindre beredskab til at klare flere uforudsete hændelser efter hinanden. Endvidere er der mindre overskud til at klare afbrydelser og skift i opgaver for de er færdige.
> …
> **Aftale om virksomhedspraktik:**
> **…**
> **Arbejdsopgaver:** Udgangspunktet er typer af opgaver, hvor tidspres undgås, ligesom arbejdsemner der sigter på aftagere udenfor huset undgås. [klageren] starter med sortering af bolte, møtrikker m.m., samt afgrænsede håndværksmæssige opgaver indenfor huset (f.eks. udsugning fra blæser)."

I den endelige sammenfatning dateret 15/7 2005 vedrørende optræningsforløbet ved Hjerneskadecentret, herunder en neuropsykologisk undersøgelse, hedder det bl.a.:

> "**KOGNITIV FUNKTION**
> Sammenligning af indledende neuropsykologisk undersøgelse med præstationer ved aktuel undersøgelse viser en pæn fremgang på koncentrations- og tempoprøver, hvilket ses forbundet med træning med såkaldt papir/blyant opgaver indenfor koncentration og opmærksomhed gennem programforløbet.
> …
> **Tempo, opmærksomhed og koncentration**
> …
> Opmærksomhedsspændvidden findes let reduceret, mest markant for tal, hvor der max. klares 4 cifre forfra og 3 bagfra. Sætningsspændvidden på 16,5 skønnes lavere end habituelt niveau, men kan ikke siges sikkert reduceret.
> Der ses ingen tegn på udtrætning indenfor selve testsituationen.
> De samlede resultater skønnes relateret til et trægere mentalt tempo, men også problemer med delt opmærksomhed og det at foretage skift i opmærksomheden.

Visuel funktion
På grund af tegn på ringe visuel opmærksomhed for detaljer gennem prøverne ved den indledende us., herunder bl.a. en score på 16 i Billedordning, undersøges aktuelt med Hooper VOT som klares svarende til normal med en score på 26. Re-undersøgelse med Billedordning viser en score på 27, svarende til normal, og der er denne gang god opmærksomhed for detaljer.
…
Indlæring og hukommelse
Visuel indlæring og hukommelse: Indlæring af visuelle figurer fandtes ved den indledende us. reduceret. Aktuelt ses indlærings- og genkaldelsesforløb svarende til normal hvad angår RAVG set II, med 3 fejl i umiddelbart/totalindlæring og 2 fejl i umiddelbart/totalgenkaldelse.
I forbindelse med Taylors komplekse figur, ses til gengæld problemer med lagring i hukommelsen, hvorved der ses betydelige tab af figurens indhold med en score på 16,5/32 ved 3 min. retention, ligesom scoren ved 30 min. retention ses uændret 16,5. Hukommelsen findes reduceret svarende til en let reduktion, kvalitativt ses især tab af detaljer hvorimod grundstrukturen er bevaret.
Verbal indlæring og hukommelse: Indlæring og hukommelse indenfor diverse verbale prøver af forskellig opbygning findes normaliseret ift. resultaterne ved træningens start.
…
Sprogfunktion
Sprogfunktionen er fundet svarende til normal ved træningens start, hertil ses Ordforrådsscore på 50.

Abstraktion, problemløsning og tænkning
Sproglig abstraktionsevne og ræsonnement er fundet svarende til normal ved træningens start. Ligheder viste score på 20, Ordsprog 9. Aktuelt klares Ordmobilisering fint i kategorien med dyr 29 ord/60 sek.; dette ses i overensstemmelse med den intakte sprogfunktion. Kategorierne ting fra gaden: S og D ord klares med henholdsvis 15, 12 og 10 ord, hvilket er for lavt. Ser man på mønsteret i genereringen, ses jævnt hen en træg produktion, hvilket snarere tilskrives den mentale træghed end egentlige problemer med søgestrategi.
…
Samlet formelt set en kvalitet i tænkningen svarende til normal, dog formentlig svagere funderet ift. visuelt materiale end habituelt.

LÆSE-, SKRIVE- OG REGNEFUNKTIONER
…
Samlet vurderes således upåfaldende basale færdigheder mht. læse-, skrive- regnefunktion. Der skønnes dog behov for mere tid ift. en forståelsesmæssig bearbejdning af skriftlige informationer samt ved løsning af regneopgaver pga. de kognitive problemer som beskrevet ovenfor.

PRAKTISK FUNKTION
På baggrund af struktureret interview ved indledende undersøgelse samt oplysninger afgivet af [klageren] gennem forløbet, vurderes at [klageren] er totalt selvhjulpen. Funktionsniveauet i dagligdagen primært findes svarende til normal mht. evnen til at klare praktiske gøremål, men let under habituelt niveau. Omfanget begrænses af sygdomsfølger som beskrevet ovenfor.

FØLELSES- OG PERSONLIGHEDSMÆSSIGT
[Klageren] fremstår som en ligevægtig person, der med god sygdomsindsigt og situationsfornemmelse er forholdsvis ligefrem og tillidsfuld omkring sine tanker og følelser. Stemningslejet skønnes neutralt; følelsesmæssigt spores nogen naturlig uro for ny hjerneblød-

ning, men også en afklaret holdning til det at skulle leve med det. [Klageren] virker til tider noget energifattig og lav på motivation, og man fornemmer at hun, især om eftermiddagen, må tage sig sammen for at komme videre. Det lykkes som regel, formentlig pga. pligtopfyldenhed og intakt initiativ.

…

[Klageren] har mærket letvakt irritabilitet efter hjerneblødningen, og både hun og pårørende har rapporteret om kort lunte med hensyn til vredesreaktioner. Behandlingen med kompensationsstrategier for nedsat overblik, hukommelse m.m. har nedbragt både irritabilitet og vredesudbrud, hvorfor disse følelsesmæssige reaktioner skønnes primært psykologisk medieret. Irritabilitet/vrede ses således som stressreaktioner forbundet med kognitive problemer mere end egentlig skade mod forbindelser til det limbiske system (har betydning for følelseslivet).

Det reducerede energiniveau lader sig ikke sikkert afgøre med hensyn til årsag. Det kan være organisk betinget, men også besværligheder affødt af nedsat overblik, hukommelse m.m. ses ofte at have en indvirkning, ligesom psykologiske forhold som bearbejdning af traumatisk sygdom. Tiden vil vise, om der kan ske yderligere bedring; det vurderes imidlertid ikke usandsynligt, i lyset af at hjerneblødningen på nuværende tidspunkt trods alt har en forholdsvis begrænset skadesalder.

KONKLUSION

38-årig klejnsmed, ramt af en hjerneblødning i højre side af hjernen for knapt 1½ år siden. Efterfølgende restsymptomer dokumenteret gennem undersøgelsesfund i form af træthed, nedsat mentalt tempo, opmærksomhedsforstyrrelser, samt træg hukommelse for især visuelt materiale. Skadesfølgerne vurderes svarende til en let reduktion. Der er relevante klager over glemsomhed i hverdagen og nedsat overblik, reduceret fysisk og mental energi, samt forsænket stresstærskel med irritabilitet og kort lunte til følge. Samlet giver sygdomsfølgerne konsekvenser for hverdagen i form af udtrætning først på eftermiddagen, begrænset kapacitet til at klare flere processer på én gang (praktisk beskæftigelse samtidig med samtale) og foretage skift i opmærksomheden (afbrydelser og genoptagelse af praktisk beskæftigelse) såvel som at overskue forløb, hvor der sker flere uforudsete hændelser. Endelig giver reduceret opmærksomhedsspændvidde og arbejdshukommelse problemer med at huske tal, mål fra arbejdstegninger, figurer og lign. samt mundtlige beskeder.

[Klageren] har deltaget i et intensivt optræningsforløb på Hjerneskadecentret i perioden d. 1.1.2005 til 15.7.2005 indbefattende fysisk og kognitiv træning, psykoterapi, sociale aktiviteter samt pårørendemøder. Gennem denne træning har [klageren] fået styr på rutiner omkring brug af kalender, ugeskema, vægtavle i hjemmet mhp. at kompensere for problemerne med hukommelse og overblik. [Klageren] er ligeledes bevidst om, så vidt muligt, at tilrettelægge sit arbejde, så hun koncentrerer sig om én opgave ad gangen.

Sygdomsfølgerne indvirker på praktisk og fysisk funktion i form af indskrænket aktivitet både hvad angår omfang og længde primært pga. træthed og kognitive problemstillinger. Der ses intakte basale færdigheder indenfor læsning, skrivning og regning. Dog skønnes behov for mere tid til en forståelsesmæssig bearbejdning af skriftlige informationer samt ved løsning af regneopgaver som følge af de kognitive problemer.

[Klageren] har fortsat en del ressourcer både intellektuelt, personlighedsmæssigt, fysisk og praktisk, hvilket anbefales afprøvet i erhvervsmæssig sammenhæng. Der ses således bl.a. god sygdomsindsigt, selvstændigt initiativ og virkelyst, samt en arbejdsindsats der er præget af stabilitet og pligtopfyldenhed. Ligeledes basale færdigheder svarende til normal hvad angår den almindelige dagligdag. Disse ressourcer antages brugbare i erhvervsmæssig henseende. Det er imidlertid ikke klart, i hvilket omfang sygdomsfølgerne måtte begrænse arbejdsevnen generelt, herunder bl.a. hvorledes den reducerede korttidshukommelse for tal/tegninger og lign. indvirker på det at fungere som klejnsmed.

> **FREMTIDSPLAN**
> [Klageren] har været motiveret for at vende tilbage til sin arbejdsplads på [arbejdsgiver] …. Der har i den forbindelse været møde med henholdsvis sagsbehandler ... R. kommune d. 14.04.05, og møde med arbejdsgiveren d. 19.04 og d. 28.04. På baggrund af disse møder er der aftalt en arbejdspraktisk på [arbejdspladsen]., der starter d. 1. august 2005. Arbejdspraktikken forløber i første omgang over 3 mdr. mhp. afklaring af, om der kan udarbejdes en realistisk plan for evt. videre revalidering. På grund af de neuropsykologiske forstyrrelser er det meget muligt, at man ikke indenfor de 3 mdr. bade kan nå en afklaring og etableringen af virksomme arbejdsrutiner, og det er aftalt, at Hjerneskadecentret og R. Kommune samarbejder omkring sagsforløbet, så det kan forløbe kontinuert."

Virksomhedspraktikken viste, at klagerens tilegnelse og udførelse af arbejdsopgaver tog længere tid end forventet. Det havde ikke været muligt at øge arbejdstiden ud over 16 timer ugentligt. Hjerneskadecentret vurderede på den baggrund, at virksomhedspraktikken skulle forlænges med henblik på at undersøge klagerens arbejdsevne inden for mindre belastende opgaver. Det fremgår af kommunens journalnotat af 27/10 2005, at virksomhedspraktikken blev forlænget med henblik på fleksjob. Klageren overgik herefter til udbetaling af revalideringsydelse pr. 1/11 2005.

Den 19/3 2006 ophørte virksomhedspraktikken hos klagerens tidligere arbejdsgiver. Af kommunens journalnotat af 29/8 2006 fremgår bl.a., at klageren havde problemer med at udføre konstruktions- og montageopgaverne. Hun startede derfor en ny virksomhedspraktik pr. 20/3 2006 hos [arbejdsgiver 2] med en ugentlig arbejdstid på 16 timer. Opgaverne bestod i renovering og reparation af togsæt.
På baggrund af det samlede afklaringsforløb udtalte Hjerneskadecentret herefter i en statusvurdering dateret 4/8 2006 bl.a. følgende:

> "Via opfølgningsmøderne på arbejdspladsen fremgik det imidlertid, at der i forbindelse med udførelse af opgaverne sås et forøget tidsforbrug, idet tempoet sås nedsat, mest markant ved stigende kompleksitet i opgaverne, bl.a. forårsaget af, at [klageren] havde svært ved at forestille sig, hvorledes selve konstruktionen skulle se ud og derfor måtte forsøge sig frem. Endvidere var der var en udtalt mental udtrætning efter 4 timer på arbejdspladsen. Efter de 3 måneder blev det besluttet at forlænge virksomhedspraktikken med yderligere 6 måneder, da det var arbejdspladsens tilbagemelding, at [klagerens] tilegnelse og udførelse af arbejdsopgaver generelt tog længere tid end forventet og man ikke havde nået at afprøve opgaver i montageafdelingen eller andre typer opgaver.
> Gennem de næste 4 måneder blev [klageren] afprøvet i diverse håndværksmæssige opgaver, som hun havde varetaget før hjerneblødningen. I forbindelse med de nye mål/opgaver, sås en langsommelig men positiv udvikling f.eks. i form af større initiativ, dog med et svingende niveau. På trods af [klagerens] indarbejdede brug af kompensationsmetoder i form af notater og kalender, viste der sig perioden en række vanskeligheder, eksempelvis i form af notater og kalender, viste der sig i perioden

en række vanskeligheder, eksempelvis i forbindelse med fejlfinding, hvor [klageren], efter at have afmonteret emnet, havde svært ved at huske og forestille sig, hvorledes de enkelte dele skulle genplaceres.

Ved møde på arbejdspladsen primo februar 2006 gav indehaver ... udtryk for en bekymring for, hvorvidt [klageren] på længere sigt kunne magte kravene til udførelse af arbejdsopgaverne som klejnsmed, dels begrundet i den daglige markante udtrætning, dels pga. vanskeligheder med overbliksdannelse og det deraf nedsatte tempo. På baggrund heraf blev det besluttet, at det ville være mere hensigtsmæssigt for [klageren] at finde et arbejdsområde, hvor kravene til opgaverne var mindre komplekse og [klageren] i større grad ville kunne udvikle arbejdsevnen. Der sås gode ressourcer ift. mindre svejseopgaver samt lageropgaver, såfremt [klageren] kunne gøre et element færdigt ad gangen. Desuden var [klageren] mødestabil og motiveret for at gøre en indsats.

2. Arbejdsprøvning/virksomhedspraktik:
På baggrund af ovenstående blev der taget kontakt til [arbejdsgiver 2], ..., som indvilligede i at medvirke til en virksomhedspraktik, berammet til 3 måneder og med opstart d. 20.03.2006. Opgaverne på værkstedet har bestået i renovering og reparation af togsæt, dvs. forarbejde til montering. Arbejdstiden blev fastsat til 12 timer ugentligt, fordelt over 4 dage med en ugentlig arbejdsfri dag mhp. at klare praktiske opgaver i hjemmet.
...
Samlet vurdering/konklusion:
På baggrund af optræningsforløbet, undersøgelsesresultaterne samt erfaringerne fra opfølgningsperioden, vurderes [klageren] at have pådraget sig betydelige mén som følge af hjerneblødningen januar 2004. Da del samtidig må formodes, at [klageren], her godt 2½ [år] efter, har nået stationært tidspunkt, må følgevirkningerne anses for varige.
Problemstillingerne i relation til følgerne efter hjerneskaden drejer sig i overordnede træk om hukommelsesvanskeligheder, svigt af overblik og reduceret fysisk og mental udholdenhed. Disse forhold giver sig udslag i lav stresstærskel, irritabilitet og opfarenhed. Følgevirkninger indvirker på praktisk og fysisk funktion i form al indskrænket aktivitet, såvel hvad angår omfang som længde, primært begrundet i træthed og kognitive problemstillinger.
Af ressourcer kan nævnes færdigheder ift, selvstændig initiativ og virkelyst, god sygdomsindsigt samt en arbejdsindsats, der er præget af stabilitet og pligtopfyldenhed.

Samlet er det på denne baggrund Hjerneskadecentrets vurdering, at [klagerens] arbejdsevne er væsentlig og varigt reduceret. Erfaringerne fra arbejdsprøvningen, som er foregået gennem godt 1 år, har vist at [klageren] kan varetage arbejdsfunktioner inden for et beslægtet område som klejnsmed på særlige vilkår, idet der på flere områder ses behov for særlige hensyntagen til [klagerens] begrænsninger, primært som følge af nedsat kognitiv kapacitet, herunder hurtig mental udtrætning. Sammenholdt med de generelt helbredsmæssige hensyn skønnes det derfor ikke realistisk, at [klageren] via yderligere revalidering vil kunne generhverve en tilknytning til arbejdsmarkedet på normale vilkår, ligesom varetagelsen af andre jobfunktioner inden for andre arbejdsområder, ej heller skønnes at kunne forbedre funktionsniveauet, da der er tale om varig nedsættelse ift en række overordnede kognitive funktioner - funktioner der er grundlæggende for udførelsen af alle praktiske/arbejdsmæssige handlinger. Endelig har arbejdsprøvningerne vist, at [klageren] har store vanskeligheder

med at varetage arbejdsopgaverne som klejnsmed, mens arbejdsevnen skønnes forbedret via et beslægtet arbejdsområde.
I forhold til de aktuelle arbejdsopgaver vurderes arbejdsevnen således at være reduceret med 2/3. LS kan præstere en arbejdstid på 16 timer ugentligt, fordelt på 4 dage."

Klageren blev herefter ansat i fleksjob pr. 1/10 2006 hos [arbejdsgiver 2]. I den kommunale lægekonsulents helbredsvurdering dateret 7/9 2006 hedder det bl.a.:

"2½ år efter brist på udposning af blodårer i hjernen med betydelige følgevirkninger. Tilstanden er nu stationær, og arbejdsprøvning har vist en arbejdsevne på 16 timer ugentligt. Der kan ikke peges på yderligere behandlingsmuligheder, som afgørende vil ændre på tilstanden, og den langvarige revalideringsperiode skønnes at have taget højde for klientens skånehensyn. Den helbredsmæssige tilstand skønnes således at bevirke en varig begrænsning i arbejdsevnen, således at klienten ikke kan generhverve tilknytning til arbejdsmarkedet på normale vilkår. Skånehensyn skal således tage højde for klientens nedsatte overblik, reducerede fysiske og mentale energier og nedsatte stresstærskel. Der er behov for mere tid til instruktion og opnå overblik og hyppige gentagelser af arbejdsgange. Endvidere er der nedsat tempo og behov for reduceret arbejdstid."

Det fremgår af fleksjobbevillingen, at arbejdstiden udgjorde 15 - 20 timer ugentligt og med 2/3 offentligt løntilskud. Af overenskomstmæssige årsager blev indbetalingerne af pensionsbidrag til selskabet genoptaget gennem fleksjobansættelsen.

Ved sin ansøgning dateret 27/9 2006 anmodede klageren om helbredsbetingede ydelser fra selskabet. I skrivelse af 15/11 2006 vurderede selskabet, at der var lægelig dokumentation for, at klagerens erhvervsevne varigt havde været nedsat med 50 % siden 15/7 2005 og varigt til under 1/3 siden 4/8 2006. Da klagerens pensionsordning var omskrevet til hvilende medlemskab pr. 1/3 2005, udbetalte selskabet alene løbende børnepension beregnet på hvilende grundlag, svarende til 120,79 kr. årligt.

I en udtalelse dateret 7/12 2006 anførte klagerens egen læge følgende:

"Der er udskrivningsdato fra H. Neurocenter dateret d. 10.02.04, sammenfatninger fra Hjerneskadecentret dateret d. 15.07.05, udskrivningsbrev og ambulante notater fra div. sygehuse (i kopierne opført som resuméer) og endelig er der mine journaloptegnelser (opført som notater i fotokopierne).
Har læst afslag på helbredsbetinget ydelse. Jeg mener, at det er veldokumenteret, at pt.s arbejdsevne er varig nedsat fra sygdomsperiodens begyndelse - således om det f.eks. fremgår af lægebrev fra Neurokir.afd. og status fra H. Neurocenter.
Jeg mener egentlig ikke, der er nogen lægelige uklarheder i sagen. Ser det mere som et juridisk problem."

11. 75.662

I skrivelse af 10/6 2008 til selskabet anførte klagerens faglige repræsentant og advokat bl.a.:

"På baggrund af en klage fra Dansk Metal, …, har Industriens Pension ved brev af 19. november 2007 fastholdt afslaget. Det er i brevet gentaget, at det er tidspunktet hvor erhvervsevnetabet er dokumenteret, og ikke tidspunktet hvor det er indtrådt, som er afgørende for udbetaling fra Industriens Pension.

…

Det fremgår således ikke af forsikringsbetingelserne hvilket tidspunkt, der er afgørende for, om man kan blive tilkendt helbredsbetinget ydelse som følge af et erhvervsevnetab.

Den mest naturlige forståelse af forsikringsbetingelserne må være, at så længe man er omfattet af forsikringen på tidspunktet for skadens indtræden, vil følgevirkningerne af skaden også være omfattet af forsikringsdækningen. Såfremt dette ikke er tilfældet, bør det fremgår meget klart af forsikringsbetingelserne.

Det fremgår af de forsikringsbetingelser, som er gældende på nuværende tidspunkt i § 7, at: *'Det tidspunkt hvor erhvervsevnen anses for at være varigt nedsat, er når det er lægeligt dokumenteret, at erhvervsevnenedsættelsen er varig, og helbredstilstanden ikke kan forventes at blive bedre'*. Dette fremgik imidlertid ikke af de forsikringsbetingelser, som var gældende på tidspunktet for skadens indtræden.

Det fremgår dog også af de nugældende forsikringsbetingelser § 7, at dette er skadetidspunktet, hvilket, efter en naturlig forståelse, må betyde, det tidspunkt hvor skaden indtræffer. Det fremgår fortsat således ikke klart af forsikringsbetingelserne, at det er det tidspunkt hvor erhvervsevnetabet er dokumenteret og ikke tidspunktet hvor det er indtrådt, som er afgørende for udbetalingerne fra Industriens Pension

…

I nærværende situation er [klageren] overgået til hvilende medlemskab den 1. marts 2005. I den forbindelse har Industriens Pension intet foretaget sig for at vurdere, om [klageren] havde et erhvervsevnetab som følge af hjerneblødningen. Ved blot at se passivt til har Industriens Pension således medvirket til, at [klagerens] erhvervsevnetab ikke er blevet vurderet tidsnok til at hun kunne modtage helbredsbetingede ydelser.

Når det direkte fremgår af forsikringsbetingelserne, at det er Industriens Pension, som foretager bedømmelsen af den forringede erhvervsevne, så må Industriens Pension have en handlepligt til at følge op på dette hurtigst muligt, og hvis erhvervsevnenedsættelsen ikke kan vurderes på det tidspunkt, hvor medlemmet overgår til hvilende medlemskab, må der foreligge en udvidet vejledningspligt fra Industriens Pension til at gøre medlemmet opmærksom på, at hun mister sin ret til helbredsbetingede ydelser, hvis hun overgår til hvilende medlemskab før hendes erhvervsevnetab er vurderet.

Ved en gennemgang af de lægelige akter, får man umiddelbart den opfattelse, at der er foregået en bedring i [klagerens] helbredstilstand i perioden efter skaden og frem til nu. Der er således ikke tale om, at der efterfølgende er sket en forværring af hendes helbredsmæssige situation, som har medført, at hun efter skaden har fået et erhvervsevnetab. Det må derfor lægges til grund, at erhvervsevnetabet er indtrådt i forbindelse med skaden. Det er imidlertid i langt de fleste situationer ikke muligt at dokumentere, at der indtrådt et erhvervsevnetab før den skadelidte har haft en reel mulighed for at afprøve sine erhvervsmæssige kompetencer på arbejdsmarked."

Selskabet bemærkede i skrivelse af 5/9 2008 hertil bl.a.:

"Vi gør opmærksom på, at det fremgår af forsikringsbetingelserne som trådte i kraft 1. januar 2003 § 8, som du citerer, at der skal være tale om et varigt erhvervsevnetab.
Der kan således ikke foreligge et varigt erhvervsevnetab før behandling og genoptræning er gennemført. [Klageren] var i genoptræning frem til den 15. juli 2005

Endvidere fremgår det af medlemspjecen, som var gældende januar 2004, på side 16, at Industriens Pension fastsætter skadestidspunktet, som er det tidspunkt, hvor det er lægeligt dokumenteret, at nedsættelsen af erhvervsevnen er varig, og helbredstilstanden ikke kan forventes at blive bedre.
Medlemspjecen udgør sammen med pensionsbeviset og forsikringsbetingelserne aftalegrundlaget for pensionsordningen, jf. side 1 i vedlagte kopi.

Vi har ikke mulighed for at følge op på bedømmelsen af et erhvervsevnetab før der er sket ansøgning herom og [klageren] ansøgte først herom den 28. september 2006.

Hvad angår Industriens Pensions vejledningspligt, er det vores opfattelse, at den er opfyldt med brevene sendt til [klageren] i oktober 2004 og januar 2005."

Over for nævnet har klagerens faglige repræsentant i skrivelse af 10/2 2009 bl.a. anført:

"Vi mener, at IP [Industriens Pension] i forbindelse med tilkendelse af erstatning for Kritisk sygdom har en vejledningspligt til at fortælle medlemmet vilkårene for en evt. senere tilkendelse af helbredsbetingede ydelser. Specielt når de nævner disse ydelser i følgebrevet. En vej- ledningspligt IP ikke har levet op til.

[Klageren] og hendes hjælpere har i god tro været overbevist om at uanset at IP i deres Standardbreve ved overgang til hhv. 'Bidragsfrit dækket' og 'Hvilende medlem' har skrevet:

Det betyder at nogle af dine forsikringsdækninger bortfalder, mens andre bliver nedsat fordi der ikke længere bliver betalt pensionsbidrag.

Så har de troet, at hvis [klagerens] erhvervsevne blev varig nedsat med mindst halvdelen, så ville hun kunne få erstatning uden at hun blev selvbetaler.

Der er vel ikke nogen mennesker i hele verden der kunne finde på at lade en forsikring ophøre vel vidende, at helbredet var så dårligt, at det sandsynligvis ville udløse en erstatning!!

IP vidste allerede da de udbetalte erstatning for kritisk sygdom, for den hjerneblødning [klageren] havde haft, at der var en stor risiko for, at hun mistede store dele af sin erhvervsevne. På trods af det, er det nylig i afslaget på helbredsbetingede ydelser, de skriver vilkårene for at få erstatning.

De burde ved første tilkendelse tydeligt have gjort opmærksomt på, at der på et senere tidspunkt ville kunne gives erstatning for tabt erhvervsevne, hvis betingelserne herfor ville være opfyldt, og at forsikringen stadig var aktiv. Med andre ord, at medlemmet ikke er blevet hvilende medlem."

Selskabet har i skrivelse af 13/3 2009 hertil bl.a. bemærket:

"**Til støtte for vores afgørelse gøres gældende:**

- For at få ret til helbredsbetingede ydelser fra Industriens Pension, er det en betingelse, at erhvervsevnen i forsikringstiden varigt er nedsat med halvdelen i alle erhverv, jf. dagældende forsikringsbetingelser § 8, stk.1. For at få ret til invalidepension, bidragsfritagelse og evt. børnepension er det en betingelse, at erhvervsevnen er varigt nedsat med mindst 2/3 eller mere af den fulde erhvervsevne i alle erhverv, jf. dagældende forsikringsbetingelser § 7, stk. 1 og § 9, stk.1.

- Forringelsen af erhvervsevnen bedømmes af Industriens Pension under hensyn til det pågældende helbredsmæssige forhold ud fra en ren lægelig vurdering, jf. dagældende forsikringsbetingelser § 7, stk. 2 og 8, stk. 2 samt 9, stk. 1.

- Erhvervsevnen anses først for varigt nedsat, når det er lægeligt dokumenteret, at erhvervsevnenedsættelsen er varig, og helbredstilstanden ikke kan forventes at blive bedre (skadestidspunktet), jf. dagældende forsikringsbetingelser § 7, stk.1 og § 8, stk.1 samt § 9, stk.1. Vi henviser desuden til medlemspjecen side 14 og 15, der sammen med forsikringsbetingelserne og pensionsbeviset udgør aftalegrundlaget.

…

- [Klageren] reagerede ikke på de 4 breve, vi sendte i perioden juni 2004 til januar 2006, hvor det hvilende medlemskab og de nedsatte forsikringsdækninger ved invaliditet var omtalt. (Bilag …). Vi mener, at vi med vores breve på behørig vis udtrykkeligt og klart har vejledt [klageren] om, at hun ville overgå til hvilende medlemskab pr. 1. marts 2005, og at konsekvensen heraf ville være nedsatte forsikringsdækninger bl.a. ved invaliditet. Vi må derfor afvise Dansk Metals påstand om, at vi har ydet en mangelfuld vejledning. Vi henviser i den forbindelse til Ankenævnets kendelse nr. 73.468. (Bilag …).

- Vi er enige med Dansk Metal i, at det i vores brev af 10. februar 2004 (Bilag …) i forbindelse med udbetaling af engangssum ved kritisk sygdom står, at hvis [klageren] senere mister mindst halvdelen af sin erhvervsevne, så er hun velkommen til at kontakte os. Sætningen er af informationsmæssig karakter, og vi er ikke enige i, at sætningen skal læses som om, at vi dermed har givet et tilsagn om, at [klageren] har ret til helbredsbetingede ydelser, og vi er heller ikke enige i, at det skulle være et krav, at vi i brevet havde forklaret, hvilke betingelser der skal være opfyldt for at opnå en udbetaling. Brevet omhandler udbetaling af sum ved kritisk sygdom. Hvis der ønskedes oplysninger om dækning ved invaliditet, så var vores telefonnummer oplyst nederst. [Klageren] kontaktede os ikke i anledning af brevet.

- Vi mener først, at der den 15. juli 2005 (Bilag …) og den 4. august 2006 (Bilag …) er lægelig dokumentation for en varig nedsættelse af [klagerens] erhvervsevne med henholdsvis halvdelen og 2/3 i ethvert erhverv.

- Det fremgår af resultatet fra genoptræningsforløb ved Hjerneskadecentret af 15. juli 2005 (Bilag …), at [klageren] lider af øget træthed, manglende energi og hukommelsesproblemer. Hjerneskadecentret konkluderer, at disse begrænsninger svarer til en let nedsættelse af [klagerens] arbejdsevne.

- Det fremgår af statuserklæring af 4. august 2006 (Bilag …), at [klagerens] erhvervsevne er varigt reduceret. Arbejdsprøvningen har vist, at der på flere områder ses behov for særlige skånehensyn, Hjerneskadecentret vurderer samlet, at [klagerens] erhvervsevne er varigt nedsat med 2/3 i alle erhverv.

- Lægeskøn af 19. oktober 2006 fra Industriens Pensions lægekonsulent E. overlæge ved Onkologisk Klinik, H. Hospital (Bilag …), hvor det konkluderes, at det er vanskeligt at betegne tilstanden som værende stationær og afklaret på det tidspunkt, hvor [klagerens] ret til ydelser ophørte den 1. marts 2005.

…

- … Med virkning fra den 1. oktober 2006 blev [klageren] i et fleksjob hos [arbejdsgiver 2] med en arbejdstid svarende til 15-20 timer pr. uge. (Bilag …). Den 23. april 2007 blev [klageren] ansat i et nyt fleksjob hos [arbejdsgiver 3] som klejnsmed med en arbejdstid på 16 timer pr. uge. (Bilag …)

- Vi mener, at [klagerens] efterfølgende arbejdsprøvning og ansættelse i fleksjobs som klejnsmed med lettere krævende arbejdsopgaver i op til 16 timer pr. uge, efter 1. marts 2005, understøtter, at [klagerens] erhvervsevne ikke var varigt nedsat i dækningsberettiget grad inden 1. marts 2005, hvor hun blev hvilende medlem.

…

- Såfremt Ankenævnet mener, at der er lægelig dokumentation for, at [klagerens]erhvervsevne var varigt nedsat før 1. marts 2005, gør vi subsidiært gældende, at hendes erhvervsevne ikke er varigt nedsat med mindst 2/3 i ethvert erhverv.

- Vi bemærker i den forbindelse, at medlemmer ansat i fleksjob ikke har ret til invalidepension, bidragsfritagelse og eventuel børnepension fra Industriens Pension, så længe medlemmet er ansat i fleksjob, jf. § 7, stk. 3 og § 8 i de gældende forsikringsbetingelser samt medlemspjecen side 16, 17 og 18."

Klagerens repræsentant har herefter i skrivelse af 8/4 2009 til nævnet igen kritiseret selskabets formulering i skrivelsen af 10/2 2009, hvor klageren tildeltes sum ved kritisk sygdom. Hertil har selskabet i skrivelse af 28/4 2009 til nævnet bl.a. bemærket:

> "Dansk Metal vurderer, at det havde været bedre, at vi ikke i forbindelse med udbetaling af forsikring ved visse kritiske sygdomme havde rådgivet [klageren] om dækningen ved invaliditet.
>
> Vi er ikke enige i den vurdering, da det er vores erfaring, at en del medlemmer efter udbetaling af forsikring ved visse kritiske sygdomme henvender sig for også at få forsikringerne ved invaliditet udbetalt. Derfor vil vi også fremover rådgive medlemmer der får en udbetaling ved visse kritiske sygdomme om, at de senere har mulighed for at søge om udbetaling ved invaliditet."

Af forsikringsbetingelserne gældende i perioden 1/3 2004 til 1/3 2005 fremgår bl.a.:

> "**§ 1 Forsikringens oprettelse og ikrafttræden**
> Forsikringen oprettes ved indberetning fra en arbejdsgiver vedrørende betaling af bidrag for en eller flere ansatte i henhold til kollektiv overenskomst, aftale eller lignende. Indberetning skal ske efter Industriens Pensions anvisninger.
>
> Stk. 2
> Forsikringen træder i kraft fra det tidspunkt, hvor forsikringen i henhold til overenskomst, aftale eller lignende udgør en obligatorisk del af ansættelsesforholdet.
>
> Stk. 3

Hvis den ansatte på det i stk. 2 nævnte tidspunkt er ansat i fleksjob, optages det nye medlem i Industriens Pension med en særlig pensionsordning for ansatte i fleksjob. Industriens Pension fastsætter nærmere regler herfor.

…

§ 6 Bidragsbetalingens indstilling/genoptagelse

Indstilles bidragsbetalingen før det i pensionsbeviset fastsatte ophørstidspunkt, opretholdes forsikringsdækningen i fuldt omfang i 12 måneder (bidragsfri dækning) dog ikke udover den periode, der kan dækkes af den opsparede værdi, medmindre andet aftales, jf. stk. 2 og 4. Efter udløb af perioden med bidragsfri dækning overgår forsikringen til hvilende forsikring (fripolice) med nedsat forsikringsdækning, medmindre andet aftales, jf. stk. 2. Nedsættelse af forsikringsdækningen som følge af manglende bidragsbetaling sker efter meddelelse med mindst en uges varsel til forsikringstageren.

Stk. 2

Forsikringstageren kan efter fratræden og senest inden overgang til hvilende forsikring (fripolice) indgå aftale med Industriens Pension om at opretholde forsikringsdækningen ved indbetaling af bidrag for egen regning. Industriens Pension fastsætter nærmere regler for indbetaling af bidrag for egen regning. Indstilles indbetalingen af bidrag for egen regning, før det i pensionsbeviset fastsatte ophørstidspunkt, ændres forsikringen til hvilende forsikring (fripolice) med nedsat forsikringsdækning fra bidragsophør. Nedsættelse af forsikringsdækningen som følge af manglende bidragsbetaling sker efter meddelelse med mindst en uges varsel til forsikringstageren.

…

§ 7 Invalidepension og bidragsfritagelse

Den i pensionsbeviset fastsatte ret til invalidepension og/eller bidragsfritagelse indtræder, når den forsikredes erhvervsevne efter forsikringens ikrafttræden før det fyldte 60. år på grund af sygdom eller ulykkestilfælde skønnes varigt nedsat med 2/3 eller mere af den fulde erhvervsevne.

Stk. 2

Forringelsen af erhvervsevnen bedømmes af Industriens Pension under hensyn til den pågældendes helbredsmæssige forhold ud fra en ren lægelig vurdering.

Stk. 3

Det er en betingelse for retten til invalidepension og/eller bidragsfritagelse, at bidragsbetalingen er ophørt, og at medlemmet ikke er ansat i et fleksjob.

Stk. 4

Industriens Pension kan til enhver tid kræve dokumentation for, at forsikredes erhvervsevne er nedsat med 2/3 eller mere og kan forlange de oplysninger, som Industriens Pension anser for nødvendige til bedømmelse heraf. Endvidere er forsikrede forpligtet til at lade sig undersøge, eventuelt i forbindelse med hospitalsindlæggelse, af læger, der anvises af Industriens Pension.

…

Stk. 6

Genvindes erhvervsevnen i en sådan grad, at forudsætningen for ydelserne ikke længere er til stede, ophører retten til invalidepension og/eller bidragsfritagelse.

§ 8 Invalidesum

Den i pensionsbeviset fastsatte ret til invalidesum indtræder, når den forsikredes erhvervsevne efter forsikringens ikrafttræden før det fyldte 60. år på grund af sygdom eller ulykkestilfælde skønnes varigt nedsat med halvdelen eller mere af den fulde erhvervsevne.

Stk. 2
Forringelsen af erhvervsevnen bedømmes af Industriens Pension under hensyn til den pågældendes helbredsmæssige forhold ud fra en ren lægelig vurdering.

Stk. 3
Industriens Pension kan kræve dokumentation for, at forsikredes erhvervsevne er nedsat med halvdelen eller mere og kan forlange de oplysninger, som Industriens Pension anser for nødvendige til bedømmelse heraf. Endvidere er forsikrede forpligtet til at lade sig undersøge, eventuelt i forbindelse med hospitalsindlæggelse, af læger, der anvises af Industriens Pension.
…
§ 9 Børnepension
Børn og stedbørn, som var optaget til forsørgelse i forsikringstagerens hjem på tidspunktet for forsikringstagerens pensionering eller dødsfald, er berettiget til den i pensionsbeviset fastsatte børnepension. For børnepension, der udbetales ved forsikringstagerens invaliditet, gælder bestemmelsen i § 7, stk. 3 og 6."

Af medlemspjecen gældende indtil 2007 fremgår bl.a.:

"**Invalidesum**
…
Det er den invalidesum, du havde ret til på skadestidspunktet, der vil blive udbetalt. Det er Industriens Pension, der fastsætter skadestidspunktet, som er det tidspunkt, hvor det er lægeligt dokumenteret, at nedsættelsen af erhvervsevnen er varig, og helbredstilstanden ikke kan forventes at blive bedre.
…
Invalidepension
…
Det er den invalidepension, du har ret til på skadestidspunktet, der vil komme til udbetaling. Det er Industriens Pension, der fastsætter skadestidspunktet, som er det tidspunkt, hvor det er lægeligt dokumenteret, at nedsættelsen af erhvervsevnen er varig, og helbredstilstanden ikke kan forventes at blive bedre.
…
Bidragsfritagelse
Hvis du har ret til bidragsfritagelse, fremgår det af dit pensionsbevis under afsnittet Invaliditet.

Du får ret til bidragsfritagelse ved en invaliditet, der medfører varig nedsættelse på mindst 2/3 af den fulde erhvervsevne, når nedsættelsen skyldes helbredsmæssige årsager. Nedsættelsen af erhvervsevnen skal være lægeligt dokumenteret og indtrådt efter, at du er blevet medlem af Arbejdsmarkedspensionen.
…
Pensionsordning for medarbejdere ansat i fleksjob efter 31. december 2002
Efter 31. december 2002 bliver medarbejdere i fleksjob som hovedregel optaget i en pensionsordning uden invalidedækning i Industriens Pension. Dette fremgår af de almindelige forsikringsbetingelser § 1, stk. 3.
…
Nuværende medlemmer, der ansættes i fleksjob og forbliver under Industriens Pensions overenskomstområde

Nuværende medlemmer af Industriens Pension, som overgår til ansættelse i fleksjob efter 31. december 2002, kan fortsætte med samme forsikringsdækning, som medlemmer på almindelige ansættelsesvilkår, hvis følgende to betingelser er opfyldt:

- Medlemmet blev optaget i Industriens Pension på almindelige vilkår, dvs. med fuld forsikringsdækning, herunder dækning ved invaliditet, og
- Medlemmet ved overgangen til fleksjob enten får indbetalt bidrag fra en arbejdsgiver eller er i bidragsfri dækning.

Er medlemmet hvilende eller selvbetaler ved overgangen til fleksjob, bliver medlemmet som udgangspunkt optaget i ordningen uden invalidedækning."

Nævnet udtaler:

Klageren blev i forsikringstiden i januar 2004 sygemeldt efter en svær hjerneblødning. Hun var herefter sygemeldt frem til den 1/8 2005, hvor hun via Hjerneskadecentret kom i ulønnet virksomhedspraktik i 16 timer ugentligt.

Selskabet har anerkendt, at klagers erhvervsevne varigt har været nedsat med halvdelen fra den 15/7 2005 og med 2/3 siden den 4/8 2006, men selskabet har afslået udbetaling af invalidepension, da klagerens pensionsordning blev omskrevet til hvilende medlemskab den 1/3 2005.

I en situation som den foreliggende ville det have været økonomisk mest fordelagtigt for klageren at have opretholdt dækningen for erhvervsevnetab, da der var en betydelig risiko for, at den invaliditet, som hun havde pådraget sig i forsikringstiden, ville være af varig karakter. Hun er således af selskabet bedømt som værende berettiget til udbetaling af invalidepension få måneder efter overgangen til hvilende medlemskab.

Klager er af selskabet skriftligt blevet vejledt om muligheden for at fortsætte med at betale pensionsbidrag for egen regning. Spørgsmålet er imidlertid, om denne neutrale vejledning er tilstrækkelig, eller om der består en pligt for selskabet til at sikre, at forsikringstagere, der som klageren er langtidssygemeldte på tidspunktet for overgangen til hvilende medlemskab, i et klart, tydeligt og jævnt sprog advares om risikoen for, at de

ikke vil kunne få invalidepension, hvis de ikke eller kun i begrænset omfang kan vende tilbage til arbejdsmarkedet, og måske endda opfordres til at fortsætte med indbetalinger eller søge sagkyndig rådgivning, inden dækningen ophører.

Nævnet er opmærksomt på, at en sådan vejledning af administrative grunde vanskeligt kan være individuel, men formentlig må udformes på en sådan måde, at den gives til alle, der overgår til hvilende medlemskab.

Nævnet finder, at spørgsmålet om selskabets vejledningsforpligtelse over for sine medlemmer i en situation som den foreliggende er af principiel karakter og derfor bør afgøres af domstolene.

Nævnet finder endvidere, at der består en vis usikkerhed om, hvorvidt selskabet i en medlemspjece, som der ganske vist henvises til i forsikringsbetingelserne, kan fastsætte et andet tidspunkt for erhvervsevnetabets indtræden end det, der umiddelbart følger af forsikringsbetingelsernes § 7. Efter medlemspjecen er forsikringsbegivenheden udskudt fra tidspunktet fra erhvervsevnetabets indtræden til det tidspunkt, hvor erhvervsevnetabet er lægeligt dokumenteret, både hvad angår erhvervsevnetabets størrelse og varighed.

Nævnet må herefter i medfør af vedtægternes § 4 afstå fra at afgøre sagen.

Som følge af det anførte

b e s t e m m e s :

Nævnet kan ikke afgøre sagen.

Marianne Højgaard Pedersen